

บันทึก

เรื่อง การแต่งตั้งผู้แทนของกรรมการโดยตำแหน่งและการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
ในคณะกรรมการสาธารณสุข

กรมอนามัยได้มีหนังสือ ที่ สธ ๐๗๔๒/๗๔๖๑ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๓๘ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า เนื่องจากพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๙ ได้บัญญัติให้อธิบดีกรมอนามัยเป็นกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการสาธารณสุข ในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว กรมอนามัยมีปัญหาใครจะขอเรียนหารือมา ๒ เรื่อง คือ

๑. ในการประชุมคณะกรรมการสาธารณสุข กรรมการผู้ดำรงตำแหน่งต่างๆ ดังที่ได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๙ มอบหมายให้ผู้ใดบังคับบัญชามาประชุมแทน จะถือว่าผู้ได้รับมอบหมายเป็นองค์ประชุมด้วยหรือไม่ เรื่องนี้จะมีผลกระทบต่อนิติที่ประชุมและการเบิกจ่ายเบี้ยประชุมด้วยหรือไม่

๒. ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งให้เป็นกรรมการสาธารณสุขตามมาตรา ๙ มีหลักเกณฑ์ในการแต่งตั้งอย่างไร เรื่องนี้กรมอนามัยได้เสนอบุคคลผู้มีความรู้ความสามารถหรือประสบการณ์ในการสาธารณสุขจำนวน ๑๕ ท่านให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขพิจารณา แต่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้มีบัญชาให้แต่งตั้งตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒๑ กรมอนามัยขอเรียนหารือว่ามีหลักเกณฑ์ในการประกาศแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นกรรมการสาธารณสุขอย่างไร

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๔) ได้พิจารณาปัญหาข้อหาดังกล่าวประกอบกับได้รับฟังคำชี้แจงของผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข (กรมอนามัย) แล้ว มีความเห็น ดังนี้

๑. กรรมการโดยตำแหน่งในคณะกรรมการสาธารณสุขตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ จะมอบหมายให้ผู้ใดบังคับบัญชาเป็นผู้แทนเข้า

๑ ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ที่ ๔/๒๕๓๘ เรื่อง การแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นกรรมการสาธารณสุข ลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๘ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นกรรมการในคณะกรรมการสาธารณสุขเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ดังต่อไปนี้

๑. นายเรวัติ จำเริญ

๒. เลขานุการสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา หรือผู้แทน

๓. อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ หรือผู้แทน

๔. ผู้อำนวยการ อ.ส.ม.ท.

๕. นายกสมาคมนักข่าวแห่งประเทศไทย

ประชุมในคณะกรรมการสาธารณสุขในฐานะเป็นกรรมการได้หรือไม่ นั้น เห็นว่ามาตรา ๙^๒ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕ มิได้บัญญัติให้กรรมการโดยตำแหน่งมอบหมายผู้แทนเพื่อเข้าร่วมประชุมในฐานะเป็นกรรมการในคณะกรรมการสาธารณสุขนี้ได้ ดังนั้น การมอบหมายให้ผู้ใดบังคับบัญชาเป็นผู้แทนมาประชุมแทนจึงไม่อาจถือได้ว่าเป็นผู้มาประชุมในฐานะกรรมการ และไม่อาจนับรวมเป็นองค์ประชุมของคณะกรรมการได้ จะเป็นได้อย่างมากแต่เพียงผู้เข้าร่วมประชุมหรือผู้สังเกตการณ์ซึ่งไม่มีสิทธิออกเสียงลงมติและไม่มีสิทธิได้รับเบี้ยประชุมกรรมการ เว้นแต่ผู้ที่เข้าประชุมแทนกรรมการโดยตำแหน่งนั้นจะเป็นผู้รักษาราชการแทน ผู้ปฏิบัติราชการแทน หรือผู้รักษาการในตำแหน่งของตำแหน่งนั้น ๆ ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ เป็นต้นว่า มาตรา ๔๘^๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.๒๕๓๔ มาตรา ๘๘^๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ.๒๕๒๘ และมาตรา ๖๘^๕ แห่ง

^๒มาตรา ๙ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการสาธารณสุข” ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมการแพทย์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ อธิบดีกรมควบคุมโรคติดต่อ เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมตำรวจ อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน อธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม อธิบดีกรมวิชาการเกษตร เลขาธิการคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ปลัดกรุงเทพมหานคร และผู้ทรงคุณวุฒิอีกไม่เกินห้าคนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความสามารถหรือประสบการณ์ในการสาธารณสุข เป็นกรรมการและอธิบดีกรมอนามัยเป็นกรรมการและเลขานุการ

^๓มาตรา ๔๘ ให้ผู้รักษาราชการแทนตามความในพระราชบัญญัตินี้มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ซึ่งตนแทน

ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งใดหรือผู้รักษาราชการแทนผู้ดำรงตำแหน่งนั้นมอบหมายหรือมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นปฏิบัติราชการแทน ให้ผู้ปฏิบัติราชการแทนมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ซึ่งมอบหมายหรือมอบอำนาจ

ในกรณีที่กฎหมายอื่นแต่งตั้งให้ผู้ดำรงตำแหน่งใดเป็นกรรมการหรือให้มีอำนาจหน้าที่อย่างใด ให้ผู้รักษาราชการแทนหรือผู้ปฏิบัติราชการแทนมีอำนาจหน้าที่เป็นกรรมการหรือมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ดำรงตำแหน่งนั้นในการรักษาราชการแทนหรือปฏิบัติราชการแทนด้วย แล้วแต่กรณี

^๔มาตรา ๘๘ ให้ผู้รักษาราชการแทนตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ซึ่งตนแทน

ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งใดหรือผู้รักษาราชการแทนผู้ดำรงตำแหน่งนั้นมอบหมายหรือมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นปฏิบัติราชการแทน ให้ผู้ปฏิบัติราชการแทนมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ซึ่งมอบหมายหรือมอบอำนาจ

ในกรณีที่กฎหมายอื่นแต่งตั้งให้ผู้ดำรงตำแหน่งใดเป็นกรรมการหรือให้มีอำนาจหน้าที่อย่างใด ให้ผู้รักษาราชการแทนหรือผู้ปฏิบัติราชการแทนทำหน้าที่กรรมการหรือมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ดำรงตำแหน่งนั้นในระหว่างที่รักษาราชการแทนหรือปฏิบัติราชการแทนด้วย แล้วแต่กรณี

^๕มาตรา ๖๘ ในกรณีที่ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญว่างลง หรือผู้ดำรงตำแหน่งไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ราชการได้ และเป็นกรณีที่มิได้บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการพลเรือนที่เห็นสมควรรักษาการในตำแหน่งนั้นได้

ผู้รักษาการในตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ให้มีอำนาจหน้าที่ตามตำแหน่งที่รักษาการนั้น ในกรณีที่กฎหมายอื่น กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรีมติคณะกรรมการตามกฎหมายหรือคำสั่ง

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๓๕

๒. การประกาศแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นกรรมการในคณะกรรมการสาธารณสุข ตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕ มีหลักเกณฑ์อย่างไร นั้น เห็นว่า มาตรา ๙^๖ ได้บัญญัติเรื่องการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิไว้ว่า ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความสามารถหรือประสบการณ์ในการสาธารณสุข ในการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ดังกล่าวรัฐมนตรีจึงต้องพิจารณาว่าบุคคลที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒินั้นมีคุณวุฒิตามที่กฎหมายกำหนดหรือไม่ นอกจากนี้ เมื่อได้พิจารณามาตรา ๑๓^๗ ที่บัญญัติถึงเหตุที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระแล้ว จะเห็นได้ว่าเหตุต่าง ๆ นั้นจะเกิดขึ้นได้เฉพาะแก่บุคคลเท่านั้น ไม่อาจเกิดขึ้นแก่ตำแหน่งได้ ดังนั้นรัฐมนตรีจึงต้องแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากผู้มีความรู้ความสามารถหรือประสบการณ์ในการสาธารณสุขตามที่กำหนดไว้ใน มาตรา ๙ และจะแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิโดยระบุตำแหน่งไม่ได้ แต่จะต้องแต่งตั้งโดยระบุชื่อบุคคลเป็นการเฉพาะตัว ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๔) ก็ได้เคยวินิจฉัยในปัญหาทำนองเดียวกันนี้เป็นบรรทัดฐานไว้แล้วในเรื่องเสร็จที่ ๑๑๙/๒๕๓๐^๘

(ลงชื่อ) ม. ตันเต็มทรัพย์

(นายไมตรี ตันเต็มทรัพย์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

ผู้บังคับบัญชา แต่งตั้งให้ผู้ดำรงตำแหน่งนั้น ๆ เป็นกรรมการ หรือให้มีอำนาจหน้าที่อย่างใดก็ได้ให้ผู้รักษาการในตำแหน่งทำหน้าที่กรรมการ หรือมีอำนาจหน้าที่อย่างนั้นในระหว่างที่รักษาการในตำแหน่ง แล้วแต่กรณี

^๖โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

^๗มาตรา ๑๓ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๒ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) รัฐมนตรีให้ออก

(๔) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๕) เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ

(๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

“บันทึก เรื่อง การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.๒๕๒๒ จะตั้งโดยใช้ชื่อตำแหน่งแทนชื่อบุคคลได้หรือไม่ (กรณีการเปลี่ยนแปลงกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากพล.ต.อ. ณรงค์ มหามนต์ เป็นอธิบดีกรมตำรวจหรือผู้แทน) ส่งถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพร้อมกับหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๖๐๑/๖๐๑ลงวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๓๐

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
สิงหาคม ๒๕๓๘